
Ruokatorven pH:n tai impedanssi-pH:n pitkäaikaisrekisteröinti

Ohje tutkimukseen lähetäville ammattilaisille

- 3600 Pt-Esofaguksen pH-mittaus, pitkäaikaisrekisteröinti
- 6046 Pt-Esofaguksen pH:n ja impedanssin pitkäaikaisrekisteröinti

Tutkimuspaikka ja tiedustelut

- Tyks, T-sairaala (rakennus 18), pääsisäänkäynti 18A, Hämeentie 11, 20521 Turku
- Kliininen fysiologia, E-siipi, 1. krs (TE1)
- Toimisto puh. (02)313 1935 (ma-to klo 7:30-15:30, pe 7:30-13:45)

Lähetete

- Tutkimuslähete kirjoitetaan Radu RIS -ohjelmaan. Tutkimustyyppiä valitaan KLF ja tutkimusyksiköksi KLIP. Lähetteen tyyppiä valitaan ajanvaraus tai muu kiireellinen.
- Tavanomaisten taustatietojen ohella lähetteessä on tuotava esille kysymyksenasettelu ja/tai differentiaalidiagnostinen ongelma, johon halutaan vastaus.

Ajanvaraus

- Tutkimukseen varataan aika Oberon-ajanvarausohjelmasta tai KLF-toimistosta. Toimipiste KLIP, resurssi **KL2T**.

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimuksella selvitetään happaman, lievästi happaman tai ei-happaman mahalaukun sisällön mahdollinen kulkeutuminen takaisinpäin ruokatorveen (refluksi) ja siihen liittyviä oireita (esimerkiksi ruokailuun liittyvä närästys, happamat röyhtäisyvät sekä rintalastan takaiset kivut). Tutkimusta käytetään refluksen ja oireen välisen yhteyden osoittamiseen kaikenikäisillä tutkittavilla sekä lasten että aikuisten toistuvien hengitystieinfektioiden, kroonisen yskän ja äänen käheyden selvittelyyn.

Tutkimuksen indikaatioita ovat lisäksi lääkehoidolle resistentti refluksitauti, refluksoireet fundoplikaation jälkeen, mahdollinen ilman nieleminen (aerophagia) ja krooninen laryngiitti. Tutkimusta voidaan käyttää myös rintakivun erotusdiagnostiikassa.

Pelkässä pH-rekisteröinnissä mitataan ruokatorven happamien (pH < 4) refluksien määrää ja kestoja. Impedanssi-pH-rekisteröinnissä pystytään lisäksi erottamaan toisistaan happamat, lievästi happamat (pH 4-7) ja ei-happamat neste-, kaasua- ja kiinteät refluksit, sekä mahdollinen

aerophagia. Rekisteröinnillä voidaan arvioida myös ruokatorven proksimaaliosaan nousevien niin sanottujen korkeiden refluksien lukumäärää ja näiden oirekorrelaatiota nielun/kurkunpään oireista kärsivillä henkilöillä.

Tutkimuksen vasta-aiheet

Rekisteröintiä ei ole syytä suorittaa akuuttien hengitystieinfektioiden yhteydessä.

Esivalmisteluohjeet

- Tutkittavan tulee olla syömättä ja juomatta **viisi tuntia** ennen tutkimusta aspiraatoriskin minimoimiseksi.
- Alle 1-vuotiailla ruokailutaun on oltava vähintään **kaksi tuntia**.

Lääkitys

Mahan happamuuteen vaikuttavilla lääkkeillä on olennainen vaikutus tutkimustulokseen. Pääsääntöisesti diagnostinen tutkimus suoritetaan riittävän pitkän lääketauon jälkeen.

- Mahan happamuuteen vaikuttavista lääkkeistä tulee pitää taukoa vähintään **seitsemän vuorokautta, mielellään 14 vuorokautta**.
- Impedanssi-pH-tutkimuksessa tauko voidaan jättää pitämättä, mikäli tauon aikana oireet pahenevat sietämättömiksi, tai jos tutkimuksen tarkoituksena on arvioida lääkityksen hoitovastetta. Tästä tulee kuitenkin sopia etukäteen tutkimukseen lähettävän lääkärin kanssa, ja asia on hyvä käydä ilmi lähetetiedoissa.
- Muut käytössä olevat lääkkeet voi ottaa tutkimuspäivänä normaalisti pienen vesimäärän kera, mikäli muita lääketaukoja ei katsota aiheelliseksi.

Muuta huomioitavaa

- Tutkimuskatetri jää nenänpieleen ja poskipään alueelle näkyviin tutkimuksen ajaksi. Mikäli tutkittava on esimerkiksi palveluammattissa tai hygieniaa vaativissa työtehtävissä, on tutkittavan syytä keskustella etukäteen työnantajan kanssa vaihtoehtoisista työjärjestelyistä tai mahdollisesta poissaolosta tutkimuksen ajaksi. Osastolta voidaan tutkittavalle tarvittaessa kirjoittaa todistus tutkimuskäynnistä, mutta pääsääntöisesti sairauslomaa ei kirjoiteta.
- Sydänpotilaat (muun muassa keinoläppäpotilaat) eivät tarvitse antibioottiprofylaksiaa.

Tutkimuksen suoritus ja kesto

Tutkimuskatetri (halkaisijaltaan noin 2 mm) viedään sieraimen kautta ruokatorven alaosaan siten, että aikuisilla katetrin distaalisen pään pH-mittauskanava asetetaan noin 5 cm ruokatorven alemman sulkijan yläpuolelle. Katetri teipataan tutkittavan poskeen kiinni, jotta se pysyy oikealla korkeudella rekisteröinnin ajan. Katetrin proksimaalinen osa liitetään vyötäröllä

kannettavaan rekisteröintilaitteeseen ruokatorvessa tapahtuvien impedanssin ja pH:n muutoksien rekisteröimiseksi.

Tutkittava pitää **päiväkirjaa** tekemisistään, ruokailuistaan ja asennon muutoksista sekä oireistaan. Tutkimuksessa on keskeistä oireiden ja refluksen välisen yhteyden osoittaminen, jonka vuoksi tutkittavan pitämä huolellinen oirekirjanpito on tärkeää.

Osastolla tapahtuva katetrin asennus ja rekisteröintiin liittyvä ohjaus kestää noin 60 minuuttia.

Rekisteröinnin kesto on vähintään 23 tuntia. Asennuksen yhteydessä sovitaan seuraavalle päivälle tutkimuksen päättymisaika, jolloin tutkittava saapuu klinisen fysiologian osastolle, jossa rekisteröinti päätetään ja katetri poistetaan. Aikaa tähän menee noin 10 minuuttia.

KLIP-lääkäri laatii tutkimuksesta lausunnon Radu RIS-ohjelmaan.

Ohje potilaalle: [Ruokatorven pH tai impedanssi-pH pitkäaikaisrekisteröinti](#)

Tutkimus on Kliinisen fysiologian, Isotooppi- ja PET –tutkimusten vastualueen laatu järjestelmän akkreditoitu tutkimus.

Ohje tarkistettu 11.4.2025